

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис Олег ЛАГОДНЮК
23.11.2021

06-07-12S

СИЛАБУС

освітньої компоненти

SYLLABUS

<i>ТЕОРІЯ, ІСТОРІЯ ТА ПРАКТИКА ДОЗВІЛЛЯ</i>		THEORY, HISTORY AND PRACTICE OF LEISURE	
Шифр за ОП	ВБ 1.6.	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)	Level of education: Bachelor's (first)		
Галузь знань Гуманітарні науки	03	Field of knowledge: Humanities	
Спеціальність Культурологія	034	Field of study: Cultural studies	
Освітня програма Креативна та цифрова культура	Degree Programme: Creative and digital culture		

Силабус навчальної дисципліни **Теорія, історія та практика дозвілля (06-07-12S)** для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою **Креативна та цифрова культура, 034 Культурологія**. Рівне. НУВГП. 2021. 13 стор.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/21004/>

Розробник силабусу: *Шадюк Т.А., к.філос.н., доцент кафедри філософії, доцент*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 2 від “13” жовтня 2021 року

Завідувач кафедри: *Наконечна О.П., д.філос.н., професор.*

Керівник (гарант) ОП: *Залужна А.Є., д.філос.н., професор.*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № ____ від “____” _____ 20__ року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *Ковшун Н.Є., д.е.н., професор*

СЗ №-6356 в ЕДО НУВГП

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Креативна та цифрова культура</i>
Спеціальність	<i>034 Культурологія</i>
Рік навчання, семестр	<i>3, 5</i>
Кількість кредитів	<i>4</i>
Лекції:	<i>20 годин</i>
Практичні заняття:	<i>20 годин</i>
Самостійна робота:	<i>80 годин</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>денна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>українська</i>
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА	
Лектор 	<i>Шадюк Тамара Адамівна, к.філос.н., доцент кафедри філософії</i>
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/%D0%A8%D0%B0%D0%B4%D1%8E%D0%BA_%D0%A2%D0%B0%D0%BC%D0%B0%D1%80%D0%B0_%D0%90%D0%B4%D0%B0%D0%BC%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B0
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-2376-0112
Як комунікувати	t.a.shadiuk@nuwm.edu.ua Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі

Актуальність. Курс забезпечує студентів спеціальними знаннями з теорії, історії та практики дозвілля, сприяє осмисленню та засвоєнню студентами сутності, структури, рівнів, функцій, форм та концепцій дозвілля; допомагає сформувати навички організації дозвіллевої діяльності серед різних верств населення.

Метою навчальної дисципліни є розширення знань та формування практичних умінь і навичок майбутніх культурологів з питань організації та проведення культурно-дозвіллевої діяльності.

Основними завданнями навчального курсу є ознайомлення студентів з понятійно-категоріальною системою курсу; введення інноваційних елементів у формування планів, проєктів дозвілля з урахуванням сучасних запитів, тенденцій технологічного розвитку суспільства, креативної та цифрової культури.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4270>

Компетентності

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК7. Здатність працювати автономно

ЗК8. Здатність працювати в команді.

ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та

форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ФК5. Здатність використовувати різноманітні джерела інформації та методологічний апарат культурології для виявлення, аналізу культурних потреб суспільства.

ФК6. Здатність аналізувати культурну політику в інституціях різних видів.

ФК7. Здатність обґрунтовувати рішення щодо врегулювання відносин у сфері культури на основі розуміння специфіки соціокультурних процесів.

ФК8. Здатність створювати аналітичні звіти, розробляти рекомендації та генерувати проекти (культурно-мистецькі, художні та дозвілльві) щодо об'єктів професійної діяльності, використовуючи актуальну нормативну основу.

ФК11. Здатність організовувати культурні події, використовуючи сучасні методи та технології.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПН5. Збирати, упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів.

ПН6. Виявляти, перевіряти та узагальнювати інформацію щодо різноманітних контекстів культурної практики, визначати ступінь її актуальності із застосуванням релевантних джерел, інформаційних, комунікативних засобів та візуальних технологій.

ПН9. Аналізувати ефективність культурних політик, технологій реалізації культурних ідей у контексті конкретних параметрів їх впровадження.

ПН12. Обґрунтовувати, розробляти та реалізувати культурні події та проекти з дотриманням законодавства та у відповідності до визначених мети та завдань.

ПН13. Презентувати знання про культуру відповідно до спеціалізації представників різних професійних груп та здобувачів освіти.

PH20. Продемонструвати навички організаторської роботи в івент-індустрії.

Структура навчальної дисципліни

Теми лекційних занять:

1. Поняття дозвілля: семантико-філософський аналіз.

Опис теми. Сміслові співвідношення праці, роботи, відпочинку і дозвілля. Дозвілля як форма зайнятості: творча робота. Дозвілля як розвиток, що ніколи не припиняється. Дозвілля – ключ до розуміння життя, ідентичності та всієї історії людини. Античне підґрунтя народження поняття «дозвілля» та його еволюція: історико-філософський екскурс. Як філософія може навчати дозвіллю.

2. Дозвілля як соціально-культурний феномен.

Опис теми. Етимологічно-семантичне коло «дозвілля» та можливості його розширення. Поняття дозвілля, вільного часу, хобі, сфери дозвілля, культури дозвілля, культурно-дозвіллевої діяльності, культурно-дозвіллевої практики. Статичні та динамічні характеристики явища дозвілля в соціальному просторі та часі. Аксиологічний аспект культурно-дозвіллевої діяльності. Культурно-дозвіллева діяльність як засіб соціалізації особистості.

3. Феномен дозвілля як об'єкт наукового вивчення у гуманітаристиці.

Опис теми. Педагогіка дозвілля як складова соціально-педагогічної теорії та практики. Дозвілля як діяльнісна сфера особистості та соціально-культурне та педагогічне явище. Соціологія дозвілля як галузь соціології, що вивчає поведінку людей та соціальних груп у вільний час, а також способи задоволення потреб у відпочинку, розвагах, спілкуванні, розвитку особистості, функціонуванні закладів культури. Філософія дозвілля. Як гармонійно вибудувати своє дозвілля. Дозвілля, спрямоване на обов'язок перед самим собою.

4. Історія розвитку дозвіллевої діяльності від найдавніших часів до ХХ століття.

Опис теми. Форми дозвілля в первісному суспільстві та

Стародавньому світі. Особливості дозвілля у стародавніх східних країнах. Дозвілля у Стародавній Греції. Дозвілля в Стародавньому Римі. Дозвілля епохи Середньовіччя в Західній та Східній Європі. Масові свята доби феодалізму. Вуличне дозвілля Західної Європи та Київської Русі. Особливості розвитку дозвілля у XVII – XVIII століттях. Основні тенденції розвитку дозвілля XIX століття. Розвиток дозвілля у XX ст.: східний та західний вектори. Національні особливості культурно-дозвіллевої діяльності.

5. Сучасні тенденції розвитку зарубіжної та вітчизняної дозвіллевої сфери.

Опис теми. Сучасні тенденції розвитку вітчизняної дозвіллевої сфери. Аксиологічна (ціннісна) складова сучасного дозвілля. Регулятивне (централізоване) та самоорганізоване дозвілля. Формати сучасного дозвілля: реальний, віртуальний та ідеальний. Популярні форми сучасного дозвілля. Дозвілля в країнах сучасного Сходу. Вплив релігійних поглядів на формування дозвіллевої сфери. Дозвілля жінок та чоловіче дозвілля східних країн. Основні форми сучасного дозвілля в східних країнах. Організація дозвілля в сучасній Західній Європі. Сучасні концепції дозвілля та дозвіллевої діяльності. Дозвілля і державна політика. Комерційні дозвіллеві заклади. Основні форми дозвілля різних верств населення та їх потенціал.

6. Основи технології та організації дозвілля.

Опис теми. Суспільний і культурний потенціал дозвілля. Культура та етика дозвіллевої діяльності. Чи можна навчити дозвіллю. Чи потрібно організовувати дозвілля. Поняття «технологія» соціокультурної діяльності як сукупність загальної, функціональних (галузевих) та соціально-диференційованих методик. Культурно-дозвіллеве середовище та його сприйняття. Ціннісні орієнтації в культурно-дозвіллевому середовищі. Технологія формування культури міжособистісного спілкування. Поняття «фахівець з культурно-дозвіллевої діяльності». Вчитель, ментор, наставник, організатор у дозвіллевій сфері. Професійна майстерність спеціаліста з дозвіллевої сфери.

7. Масові та групові форми дозвіллевої діяльності.

Опис теми. Витоки масових форм проведення дозвілля. Художньо-масові форми дозвілля за кордоном. Культурно-художні фестивалі, культурно-мистецькі конкурси та конкурсні програми, шоу, масові свята, народні гуляння та ін. як форми організації дозвілля: класифікація та особливості. Нові тенденції в діяльності установ громадського харчування та розважальних центрів. Особливості групового (мікрогрупового, колективного) дозвілля: участь в клубних об'єднаннях, творчих колективах, гуртках, спортивних секціях та інших формах групового дозвілля, бесіди, семінари, диспути, конференції, дискусії, круглі столи, ділові ігри, любительські об'єднання, посиденьки тощо. Активний та пасивний характер форм інтелектуально-пізнавального дозвілля.

8. Індивідуальні форми дозвілля.

Опис теми. Реалізація рекреативної та розвиваючої функції індивідуального дозвілля. Залучення індивідуума у процес безперервного розвитку. Характеристика найпопулярніших форм індивідуального дозвілля. Екстремальні форми проведення індивідуального дозвілля. Позитивні та негативні характеристики інтернет-дозвілля.

Тематика практичних занять:

Практичне заняття 1.

Аналіз відео-лекції на тему «Дозвілля: як перейти від деструктивного проведення часу до конструктивного»

<https://www.youtube.com/watch?v=Fgm7yA5aK-Y>

Пошук інформативних джерел з дисципліни: підручників, монографій, статей, а також відео-матеріалів.

Практичне заняття 2.

Написання есе на тему «Як я проводжу своє дозвілля» за заданим планом.

Практичне заняття 3.

Аналіз відеороликів на тему дозвілля у мережі Інтернет, у тому числі в соціальних мережах. Виявлення форм і концепцій дозвіллевої діяльності.

Практичне заняття 4.

Практичне заняття-імітація культурно-дозвіллевої діяльності народів світу різних історичних епох. Складання плану діяльності із описом мети, витрат часу і очікуваних результатів.

Практичне заняття 5.

Виїзне практичне заняття екскурсійного типу з метою вивчення концепцій сучасної культурно-дозвіллевої діяльності у вітчизняній сфері.

Практичне заняття 6.

Закріплення теоретичних основ теми та уведення практичних елементів технології та організації дозвілля із залученням фахівців, роботодавців. Відвідання культурно-дозвіллевих закладів (музеї, арт-галереї, бібліотеки, клуби, ярмарки, фестивалі, флешмоби, виставки, майстер-класи тощо), формування практичних навичок участі в організації.

Практичне заняття 7.

Розробка проєктів різних форм масового і групового дозвілля із залученням людей з кола персональних контактів, друзів, одногрупників. Складання плану та його подальша реалізація із фото-відео-фіксацією процесуальності та результатів. Створення події, story у соціальних мережах та висвітлення яскравих моментів проведення заходів на сторінках кафедри філософії у фейсбук та culturology.niwm в інстаграм.

Практичне заняття 8.

Розробка проєктів власного дозвілля зі складанням детального плану, формулюванням мети і очікувань. Фото-відео-фіксація проведення дозвілля та викладення його результатів у соціальні мережі, на персональні сторінки, а також на сторінки кафедри філософії у фейсбук та аккаунт culturology.niwm в інстаграм.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Взаємодія з людьми, загальнокультурна грамотність, здатність до навчання, здатність логічно обґрунтовувати позицію, навички усного та письмового спілкування, уміння слухати і запитувати, формування власної думки та ін.

Форми та методи навчання
<p><i>Методи навчання: інтерактивні лекції, аналіз проблемних ситуацій, метод кейсів, симуляційні ігри, рольові та ділові ігри, професійне моделювання, метод «малих груп», міні-лекції, дискусії, практикуми, проєктні семінари, перегляд відео-матеріалів з обговоренням.</i></p>
Порядок та критерії оцінювання
<p><i>Успішному складанню іспиту з дисципліни передуює опанування теоретичного матеріалу та виконання практичної (самостійної, аудиторної, індивідуальної, дистанційної) роботи.</i></p> <p><i>Результати вчасно пройденого проміжного контрольного тестування (модуль 1, модуль 2) можуть бути зараховані як підсумковий контрольний тест (залік). За бажанням студента покращити підсумкові результати курсу, оцінки за модулі можуть бути скасовані і студент має право скласти залік, де має змогу отримати максимальну кількість балів, яка дорівнює сумі балів за модулі.</i></p> <p><i>Перелік критеріїв оцінювання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>- 60 балів – за вчасне та якісне виконання завдань практичних занять та самостійну роботу;</i> <i>- 40 балів – модульний контроль, який складається з двох модулів (МК1 – 20 балів, МК 2 – 20 балів).</i> <p><i>Усього 100 балів. Підсумковий контроль – залік.</i></p> <p><i>Критерії оцінювання, детальний розподіл балів та шкала оцінювання наведена на сторінці навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle:</i></p> <p><i>https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4270</i></p> <p><i>Модульний контроль проходить у формі тестування на платформі системи Moodle через ННЦНО. У тесті передбачено 30 запитань різної складності: рівень 1 – 20 запитань по 0,5 балів (10 балів), рівень 2 – 6 запитань по 1 балу (6 балів), рівень 3 – 4 запитання по 1 балу (4 бали). Усього – 20 балів. Оцінка автоматично генерується в середовищі Moodle, фіксується викладачем в електронному журналі дисципліни і контролюється деканатом.</i></p>
Поєднання навчання та досліджень
<p><i>Студенти мають можливість брати участь у виконанні індивідуальних завдань науково-дослідницького характеру, виступати із результатами досліджень на студентських наукових</i></p>

конференціях, засіданнях круглого столу, а також можуть бути долучені до написання та опублікування есе, наукових статей із тематики курсу та засідань постійно діючого Філософського гуртка «Sofia». Тему дослідницької роботи можна вибрати самостійно за погодженням із викладачем.

За усі види робіт студенти отримують додаткові бали. Крім того, додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

Інформаційні ресурси

1. Бабенко Н. Б. Соціологія вільного часу і дозвілля: Навч. посіб. / Н. Б. Бабенко. К.: ДАКККіМ, 2006. 196 с.
2. Бочелюк В. Й. Дозвіллезнавство. Навчальний посібник / В. Й. Бочелюк, В. В. Бочелюк. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 208с.
3. Бойко О. Культура дозвілля в суспільстві ризику : моногр. / О. П. Бойко. Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2011. 285 с.
4. Киселева Т.Г., Красильников Ю.Д. Социально-культурная деятельность. Учебник. М.: МГУКИ, 2004. 539 с.
5. Кутузова Г. І. Культурно-дозвіллева діяльність. Луцьк : Захарчук В. М., 2013. 251 с.
6. Культурология досуга : Учеб. пособие: [Для вузов культуры и искусств] / Ю. А. Стрельцов ; М-во культуры Рос. Федерации, Моск. гос. ун-т культуры и искусств. [2-е изд.]. Москва : МГУКИ, 2003. 297 с.
7. Цимбалюк Н. М. Організація та методика культурно-дозвіллевої діяльності. Ч.І. Теоретичні основи культурно-дозвіллевої діяльності. К.: ДАКККіМ, 2000. 145 с.

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://er3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenti>. Оголошення стосовно дедлайнів задачі та передачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно Положення про неформальну освіту. <http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання курсу долучені викладачі кафедри філософії. Викладач цього курсу, Шадюк Т.А., має практичний досвід розробки та реалізації програм культурно-дозвіллевої діяльності, організації культурно-освітніх заходів дозвіллевого характеру. Для ознайомлення з ними пропонується відвідати сторінку кафедри філософії на платформі соціальної мережі <https://www.facebook.com/%D0%9A%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B0-%D1%84%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D1%96%D1%97-%D0%9D%D0%A3%D0%92%D0%93%D0%9F-832038226905936>

Правила академічної доброчесності

Виконані навчальні завдання можуть бути самостійно перевірені здобувачами на виявлення текстових запозичень через університетську платформу MOODLE <http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Unplag>.

Здобувачам не дозволяється списувати чи копіювати чужі проекти – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, недопущення роботи до захисту та ін.

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину, то студенту не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття. При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4270>

Здобувачі без обмежень можуть використовувати на заняттях мобільні телефони та ноутбуки.

Оновлення

За ініціативою викладача зміст даного курсу планується оновлювати щорічно, враховуючи актуальні методичні розробки викладача, світовий досвід викладання та наукові дослідження, а також зміни у Освітньо-професійній програмі спеціалізації Креативна та цифрова культура.

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

В НУВГП розроблені процедури для реалізації прав здобувачів на академічну мобільність:

- Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету водного господарства та природокористування
<http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/>
- Порядок перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в Національному університеті водного господарства та природокористування
<http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/>.
- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#n8>.

Здобувачі можуть отримати доступ до таких міжнародних інформаційних ресурсів:

- електронні бібліотеки:
<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/elektronni-biblioteki>
- Як знайти статтю у Scopus:
<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/506-v-dopomohu-avtoram>
- База періодичних видань:
<https://www.scimagoir.com/>
- Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів:
<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvosti-dostupu-do-resursiv-i-servisiv>

Лектор

Шадюк Тамара Адамівна, к.філос.н., доцент